

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Leyenburg

Plaats : 's-Gravenhage
BRIN nummer : 17TN|C1
Onderzoeksnummer : 282915
Datum onderzoek : 7 april 2015
Datum vaststelling : 7 juli 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool Leyenburg heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

De kwaliteit van het onderwijs op de school is over de hele linie van voldoende tot goed niveau. Dit is mede te danken aan een gedreven team dat met elan aan kwaliteitsverbetering en verdere professionalisering werkt. Het wordt hierin ondersteund door een directie die een duidelijke onderwijskundige lijn uitzet en goed waakt over de kwaliteit van het onderwijs.

De leerresultaten zijn, ook naar het oordeel van de school zelf, nog niet optimaal. Een betere analyse van de behaalde resultaten en een vertaling hiervan naar aanpassingen in het onderwijs zijn in dat licht een noodzakelijk goed. Hier heeft de school al een veelbelovend begin mee heeft gemaakt. Het didactisch handelen rust op een stevig en prettig pedagogisch klimaat en kenmerkt zich merendeels door degelijke instructies, een gedifferentieerde aanpak en activerende en coöperatieve werkvormen. De cultuur in de school is erop gericht om steeds meer van elkaars deskundigheden te leren. De school kan zich verder verbeteren door de kenmerken van haar leerlingenpopulatie scherper in beeld te brengen. Op grond hiervan kan de school het onderwijs(aanbod) nog beter afstemmen op de specifieke leerbehoeften van de kinderen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De Leyenburgschool heeft de afgelopen drie jaar wisselende eindresultaten behaald. In 2014 waren deze resultaten van een gemiddeld niveau, afgezet tegen scholen met een soortgelijke leerlingenpopulatie. In 2013 en 2014 lagen de resultaten op een aanmerkelijk lager niveau. De tussentijdse resultaten zijn verre van stabiel, waarbij vooral de resultaten voor begrijpend lezen aandacht van de school vragen.

De directie geeft aan dat er de laatste twee jaar veel sterker gestuurd wordt op een goede analyse van de resultaten om zo tot gerichte reparaties en versterkingen van het leerstofaanbod te komen. Omdat deze opbrengstgerichtheid nog niet bij alle leerkrachten even sterk is ontwikkeld is, staat extra scholing op dit gebied op het programma.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Het onderwijsleerproces op de Leyenburgschool is van ruim voldoende kwaliteit. Het leerstofaanbod dekt de kerndoelen en voorziet voor de basisvaardigheden in duidelijke leerlijnen en leerstofafspraken.

Wel zou het aanbod op onderdelen nog een verdere verbreding verdienen. De school heeft in de middenbouw en bovenbouw nog geen volgsysteem en een beredeneerd aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook ouders valt dit op. Daarnaast ontbreekt een uitgelijnd aanbod op het gebied van ict-vaardigheden en maatschappelijke competenties. De mate waarin de meer culturele onderdelen en expressievakken aan de orde komen is volgens de leerlingen zeer leerkrachtafhankelijk.

De school zoekt gericht naar versterking van het leerstofaanbod. Zij constateert dat een deel van de leerlingen met taalachterstanden de school instroomt en bezint zich daarom op een intensivering van het taal- en woordenschaataanbod. Overigens dwingt dit de school tot een scherpe(re) analyse van de kenmerken van de leerlingenpopulatie en hun specifieke leerbehoeften. Daarin kan de school zich nog verbeteren.

In het didactisch handelen is een duidelijke structuur te zien, die sterk leunt op de principes van het directe instructiemodel. In een aantal lessen heeft de inspectie bovendien goede voorbeelden gezien van gelaagde instructies, aandacht voor leerstrategieën en vormen van samenwerkend leren.

Niet alle geobserveerde lessen waren overigens even activerend en afgestemd op de verschillende leerbehoeften van de kinderen. Desondanks viel de taakgerichtheid en leergierigheid van de leerlingen in positieve zin op.

De inspectie heeft samen met leden van het managementteam van de school de lesobservaties uitgevoerd en nabesproken, aan de hand van de kijkwijzers die school zelf gebruikt. De bevindingen kwamen in grote lijnen met elkaar overeen. De inspectie heeft de school nog enkele tips gegeven voor een aanscherping van haar kijkwijzer, waarbij het effect van het handelen van de leerkracht op een actieve leerhouding van leerlingen er één van is.

De leraren en intern begeleiders hebben kinderen die uitvallen of juist aan de bovenkant opvallen goed in beeld. Leraren proberen aan de hand van groepsplannen en een gedifferentieerde aanpak de lessen zo goed mogelijk af te stemmen op de verschillen in leerbehoeften van de kinderen. De kwaliteit van de groepsplannen is nog wat wisselend. Maar het zijn wel 'levende' documenten die door de leerkrachten zelf opgesteld zijn en ook leidend zijn voor het didactisch handelen in de groepen.

De school kan zich nog een dienst bewijzen door haar volgsysteem in de kleutergroepen meer tot één geheel te integreren. Nu zijn er nog relatief veel verschillende observatielijsten in gebruik.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Uit alles blijkt dat leerlingen, leerkrachten en ouders met recht tevreden zijn over de sfeer en het klimaat op de Leyenburgschool. Ook de inspectie constateert dat er sprake is van een stimulerend en prettig schoolklimaat. De duidelijke afspraken over hoe met elkaar om te gaan (de zogenaamde 'Leyenburgaanpak') lijkt zijn vruchten af te werpen. De inspectie constateert dat leraren deze aanpak consequent tijdens de lessen toepassen.

Ouders geven aan dat er weliswaar soms sprake is van pestgedrag, maar signaleren tevens dat het team hier direct en adequaat op inspeelt. Leerlingen zijn tevreden over de veiligheid op de school. De school doet overigens periodiek onderzoek naar de veiligheidsbeleving onder ouders, leerkrachten en leerlingen en verwerkt de resultaten in haar beleid. De grotendeels positieve uitkomsten van deze onderzoeken komen overeen met het beeld dat de inspectie van de school heeft gekregen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

De kwaliteitszorg op de Leyenburgschool is goed gewaarborgd. De school onderzoekt en evalueert systematisch haar onderwijskwaliteit en werkt op grond hiervan planmatig en doelgericht aan verbeteringen. Binnen het team leeft een sterk kwaliteitsbewustzijn. Het team is gedreven en werkt vanuit trots en enthousiasme samen aan kwaliteitsverbeteringen. De leerkrachten willen graag meer gebruik maken van elkaars deskundigheden. Een aantal van hen ontwikkelt zich momenteel tot expert op specifieke kwaliteitsgebieden. De bedoeling hiervan is om hen gericht in te zetten bij coaching en ondersteuning van het team. Collegiale consultatie en het uitwisselen van feedback maken ook deel uit van de teamcultuur. Deze zou nog verder versterkt kunnen worden door wederzijdse klassenconsultaties. De directie is trots op de zelfsturing van het team, geeft op duidelijke wijze de onderwijskundige koers aan en bewaakt deze goed. De school verantwoordt zich op diverse manieren aan de buitenwereld over de beoogde en bereikte resultaten. Het zou een waardevolle aanvulling zijn als zij

ook de leerlingen meer betreft bij het schoolbeleid door hen te laten reflecteren op zaken die hen in het bijzonder aangaan. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door het instellen van een leerlingenraad.

2.2 Oordelen over naleving

Er is sprake van een tekortkoming in de onderwijstijd.

Wij hebben geconstateerd dat in het lopende schooljaar voor een of meer van de groepen 3 tot en met 8 meer onvolledige schoolweken zijn geprogrammeerd dan wettelijk is toegestaan. Wij hebben de tekortkoming met u besproken en u bent het eens met de vastgestelde tekortkoming.

Wij hebben afgesproken dat u passende maatregelen neemt om een herhaling van deze overschrijding te voorkomen.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Leyenburg.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

In het schoolplan 2015-2019 is verwoord wat de ingezette acties zullen zijn van de school. Deze acties zijn in voorgaande schooljaren al ingezet en lopen door in de nieuwe planperiode.

Met stichting Leerkracht gaan we in schooljaar 2015-2016 en 2016-2017 aan de slag om alle door de school ingezette acties m.b.t. de kwaliteitsverbetering te optimaliseren. De school gaat zich de twee volgende schooljaar nog meer richten op het verbeteren van de analyse van de behaalde resultaten om dan een vertaling te maken richting een nog meer verantwoord onderwijsaanbod. Hierbinnen zal de school meer aandacht gaan schenken aan het zicht krijgen op de kenmerken van de leerling populatie. Op grond hiervan kan de school het onderwijs(aanbod) nog beter afstemmen op de specifieke leerbehoeften van de kinderen.

Het didactisch handelen rust op een stevig en prettig pedagogisch klimaat en kenmerkt zich merendeels door degelijke instructies, een gedifferentieerde aanpak en activerende en coöperatieve werkvormen. Zowel het didactisch als het pedagogisch handelen zal intensieve aandacht blijven krijgen. Waarbij respectievelijk de LeyenburgAanpak (geënt op PBS) en Stichting Leerkracht de bronnen zullen zijn om hier mee bezig te blijven. De LeyenburgAanpak gaat het derde en laatste implementatie jaar in en Stichting Leerkracht begint met een tweejarig begeleidingstraject.

De cultuur in de school is erop gericht om steeds meer van elkaars deskundigheden te leren. Dit teamleren en samen verantwoordelijk zijn is een kernwaarde vanuit Stichting Leerkracht en sluit naadloos aan op de wens van het team en de door de school ingezette lijn vanuit schooljaar 2014-2015.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool Leyenburg.

Op 7 april 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

KWALITEITSGBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen

en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.